

SPECTACOLE

Florin GALIȘ

„Levantul” – o lume pirandelliană

Textul lui Cărtărescu, „Levantul”, este un spectacol, un extraordinar spectacol al limbii române. Cititorului îi este oferit un adevărat palimpsest în a cărui urzeală se împletesc elemente arhaice și împrumuturi lingvistice cu termeni argotici și neologisme, un întreg arsenal lexical grație căruia autorul construiește, aș îndrăzni să-l numesc, un giuvaier lingvistic.

Spectacolul omonim al Cătălinei Buzoianu, montat la Theatrum Mundi, se construiește într-o deplină fidelitate față de text, pe care regizoarea caută să-l umple de/cu viață/trăire.

Personajelor de pe „hârtie” le este străpunsă virtualitatea livrescă, întrucât spectacolul are menirea de a le realiza, încarnându-le scenic.

Cheia de lectură a epopeii lui Cărtărescu și, prin reflexie, structura intimă a demersului regizoral al Cătălinei Buzoianu, este în chip manifest Pirandello. Arta subtilului joc pirandellian între iluzie și realitate guvernează în egală măsură textul literar și montarea scenică.

Dualitatea pirandelliană este susținută, în plan scenografic, de existența a două spații de joc. Microcosmosul autorului (planul real), spațiu îngust în care intimitatea este redată de atenția scenografului

pentru obiecte/piese de recuzită – masa, mașina de scris, cana de cafea etc. se echilibrează prin existența unui spațiu vast, Levantul (planul ireal) în care plâsmuirile autorului străbat mări și țări derulându-și secvențial epopeea. Aparent gol, acest spațiu se umple de mișcare, de lumină și muzică, dar mai ales de cuvinte. Capătă chip imaginile acestui spectacol – dorit a fi un spectacol de text. El trebuie să capteze suveran întreaga atenție a receptorului.

Interpretarea actorilor se susține mai mult prin dinamismul și inventivitatea mișcării scenice decât prin rostirea în sine a textului.

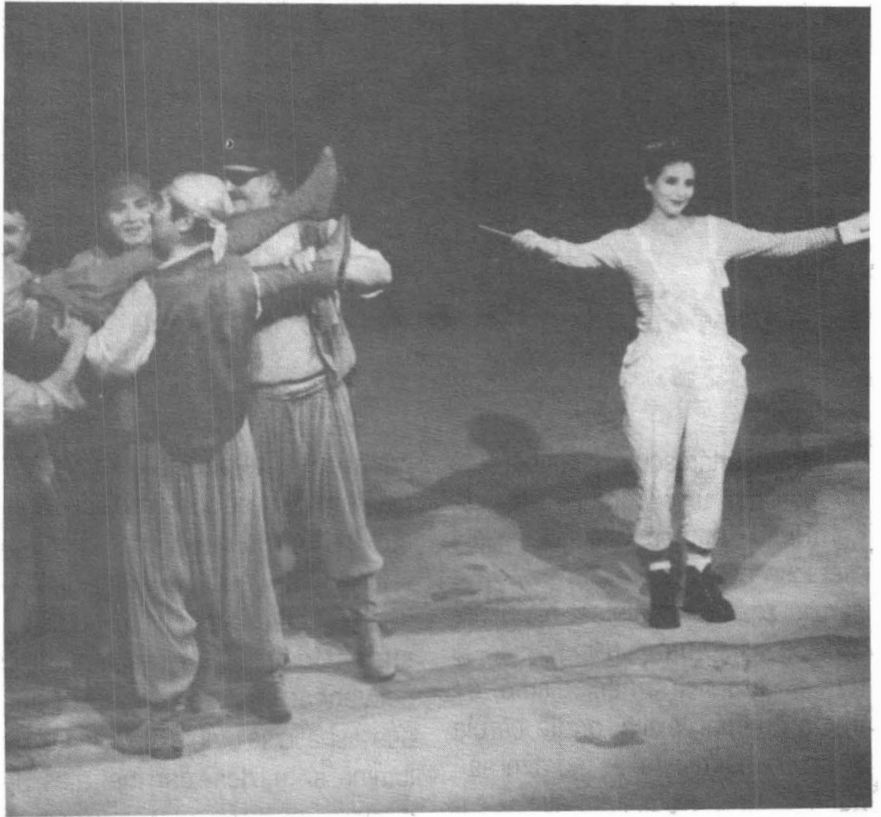
Să mă explic. Unor actori foarte tineri regizoarea le oferă partituri ample, greu de susținut în condițiile în care este vorba de un text poetic care, prin natura sa, impune, spre a fi perceput ca atare, o rostire matură, impecabilă, tonică, ferită de șovăieli. Actorilor li se cere să susțină un dublu efort: interpretare și mișcare. Înțeleg dorința regizoarei de a nu sărăci textul; însă spectacolul este lung, iar pe durata sa, în pofida strădaniei lor, actorilor li se citește imaturitatea profesională. Singura care își susține autentic și fără echivoc rolul este Mariana Mișuț, a cărei prezență dă

greutate spectacolului, întrucât, spre deosebire de ceilalți actori ce apar copleșiți de text, dovedește din nou stăpânirea pleneră a rolului. Remarcabil este Mihai Bisericanu (Autorul) în măsura în care, prin jocul său verosimil, capătă o charismă aparte și o izbitoare asemănare cu Mircea Cărtărescu. Fără dificultate, receptorul intră în starea de empatie dorită de structura pirandelliană a montării.

Relația dintre Autor și personajele ce populează Levantul este atent urmărită și actualizată de Antoaneta Zaharia, al cărei adevărat rol este cel de regizor. Având în structura sa ceva din substanța lui Puck (așa cum a fost construit rolul în „Visul unei nopți de vară” montat de Ciulei la „Bulandra”) personajul numit Cri pune în legătură cele două planuri, orchestrează și strunește jocul personajelor pentru a întreține iluzia. Intervențiile sale traduc intenția regizoarei de a pune în valoare satira, sarcasmul și îndeosebi ludicul depozitate în structura profundă a epopeii.

În ciuda imperfecțiunilor sale, și mai ales lungimii, spectacolul Theatrum Mundi reușește să impună un text admirabil și o echipă tânără al cărei potențial artistic merită din plin să fie încurajat.

Theatrum Mundi – *Levantul* de Mircea Cărtărescu. Regia și adaptarea scenică: Cătălina Buzoianu. Muzica originală: Iosif Herțea. Scenografia: Velica Panduru. Coregrafia: Mălina Andrei. Distribuția: Mariana MiHuț, Papil Panduru, Tudorel Filimon, Mihai Bisericanu, Romeo Tudor, Romeo Pop, Gheorghe Ifrim, Antoaneta Zaharia, Cristian Moțiu, Mariana Dinescu, Șerban Pavlu, Oana Tudor, Alina Berzunțeanu, Vasile Toma, Lia Bugnar, Ion Bechet, Maria Junghietu, Silvia Codreanu, Irina Scutariu, Frosa Cercel, Viorel Păunescu, Octavian Jinghirciu, Marius Gălea, Marius Ciupitu.

„Levantul” de Mircea Cărtărescu

Foto Tudor Predescu

